

Ukazatele v C++

Proměnná vs Ukazatel

Proměnná je prostor v paměti, který ke kterému můžeme přistoupit podle jeho jména, jména proměnné. **Ukazatel** naopak odkazuje na přesné místo v paměti, kde se takováto proměnná nachází a umožňuje nám ji upravovat přímo v paměti.

Proměnná dokáže uchovávat hodnotu, která je uložena na své adrese v paměti.

Ukazatel uchovává přesnou adresu místa, kde se proměnná nebo místo pro ni vytvořené nachází.

Deklarace, inicializace a přístup k obsahu ukazatele

Při deklaraci musíme jako první určit **datový typ** ukazatele aby program věděl na jaký datový typ ukazatel vlastně ukazuje (ukazatelé nemají datový typ, ale data na které ukazují ano a proto se musí datový typ deklarovat). Dále napíšeme **hvězdičku** a **jméno ukazatele**.

```
1 int * number;  
2 char * character;  
3 double * decimals;
```

Ukazatel uchovává adresu paměti, takže ho můžeme inicializovat adresou již vytvořené proměnné nebo můžeme místo v paměti pro proměnnou vytvořit sami. Adresu proměnné získáme tak, že před název proměnné napíšeme **ampersand(&)**. Pokud chceme vytvořit prostor pro proměnnou sami, použijeme slovo **new** a **datový typ**, který chceme v paměti uchovávat a tím se nám v paměti vytvoří dostatečně velký prostor pro daný datový typ. Dále může být ukazatel inicializován jiným, již inicializovaným ukazatelem.

```
pointer = new type  
pointer = new type [number_of_elements]
```

```
8 int * mypointer;  
9  
10 mypointer = &firstvalue;
```

```
1 int * foo;  
2 foo = new int [5];
```

Pokud chceme nastavit hodnotu proměnné, na kterou ukazatel ukazuje, musíme před jméno ukazatele napsat **hvězdičku** a tak se dostaneme přímo k hodnotě, která se nachází na adrese, kterou ukazatel uchovává.

```
11 *mypointer = 10;
```

New, delete, dynamická alokace paměti

Slovo **new** vytvoří prostor v paměti, který se rovná velikosti datového typu, na který ukazatel ukazuje. Pokud chceme vytvořit prostor v paměti pro pole daného datového typu, tak při inicializaci ukazatele napíšeme za **new** a **datový typ hranaté závorky** a určíme pro kolik prvků pole se má alokovat paměť. Takto dynamicky alokované místo v paměti se zde bude nacházet až do té doby, než jej smažeme.

Slovo **delete** smaže námi vytvořený prostor v paměti a jeho obsah. Pokud jsme v paměti udělali prostor pro pole prvků musíme za **delete** napsat hranaté závorky(**delete[]**) a tak smažeme celé pole. Pokud tak neuděláme, dojde ke smazání pouze prvního prvku tohoto pole.

```
1 delete pointer;  
2 delete[] pointer;
```

Adresa pole

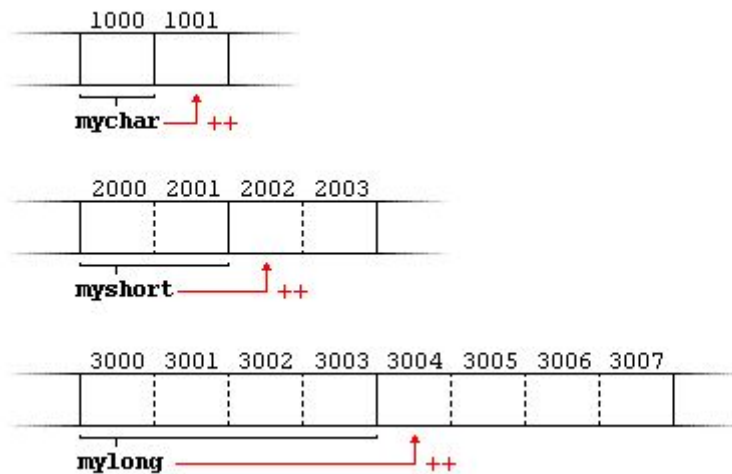
Pokud deklarujeme pole vytvoříme tak i adresu na první prvek pole. Samotné pole je adresou, která odkazuje na první prvek pole. Název pole v sobě uchovává tedy adresu na první prvek pole, pokud před název pole napíšeme **ampersand(&)** dostaneme stejnou adresu. Jediný rozdíl je, že pokud přidáme hodnotu k adrese získanou z **ampersandu(&)** program přeskočí celou paměť ve které se nachází pole, zatím co u adresy získané jenom z adresy názvu pole se posune na druhý prvek pole.

```
int pole[5] = {5,65,98,47,52};  
cout << pole << endl;  
cout << &pole << endl;  
//produces the same adress
```

Aritmetika ukazatelů

K adresám, které ukazatele uchovávají můžeme přičítat nebo odečítat hodnoty a posouvat tak paměť, na kterou ukazatel ukazuje. Takovéto operace jde využít například při dynamické alokaci paměti pole, kde adresa na pole odkazuje na první prvek pole, pokud tedy přičteme 1 dostaneme se na adresu paměti druhého prvku pole.

Přičtení 1 k adrese ukazatele posune ukazatel o počet bitů daného datového typu (každý datový type je jinak veliký, má jiný počet bitů, které zabírá v paměti)

Ukazatele a práce s textovými řetězci

Ukazatele lze využít při vytváření dynamického pole charů. Od uživatele získáme string a zjistíme jeho velikost, ke které přičteme 1, kvůli tomu, že string v sobě obsahuje nulový charakter (charakter, který ukončuje textový řetězec), který se však nepočítá do délky stringu. Musíme ho tedy přičíst ručně. Poté inicializujeme ukazatel pole charů s velikostí stringu+1. Dále využijeme funkci **strcpy()**, abychom zkopírovali hodnotu stringu do vytvořené paměti ukazatele. K stringu připojíme funkci **c_str()**, která vrátí ukazatel na pole charů už i s nulovým charakterem. Funkce **strcpy()** tedy zkopíruje toho pole do adresy ukazatele.

```
cout << "Enter your name: ";
string name;
getline(cin, name); //gets full line up to NULL terminating character

int CharsToAllocate = name.length() + 1; //calculates length of string input
//adds one onto it to adjust for NULL character
char* CopyOfName = new char[CharsToAllocate];
// pointer to char's called CopyOfName, is given the memory address of the
//beginning of a block
//of memory enough to fit CharsToAllocate. Why we added 1? Because char's need a
//NULL terminating character (\0)

strcpy(CopyOfName, name.c_str()); //copies the string name, into a pointer?

cout << "Dynamically allocated buffer contains: " << CopyOfName << endl;
delete[] CopyOfName; //always delete a pointer assigned by new to prevent memory leaks
```

Ukazatele a práce se strukturou

Pokud chceme vytvořit ukazatel na strukturu, můžeme to udělat tak, že mezi typ a název struktury připsáme hvězdičku. S takovýmto ukazatelem se pak pracuje úplně stejně jako

se všemi ostatními ukazateli. Jediné co se změní je práce se strukturou. Konkrétně přístup k proměnným uložených ve struktuře. Nebudeme k nim přistupovat pomocí ".", ale pomocí →.

Pole jako parametr funkce

Do funkce lze přidat pole jako její parametr. Lze to udělat několika způsoby. Prvním je, že do parametrů funkce přidáme pole (**int cista[]**). Druhým způsobem to uděláme tak, že do parametrů funkce budeme posílat ukazatel na pole. Kompilátor oba tyto způsoby jako identické, protože v obou případech se do funkce posílá ukazatel na první prvek pole (pole `int cista[]` uchovává adresu na první prvek pole, pokud do pole pošleme adresu pole, také ukazuje na první prvek pole). Takže posílání pole do funkce je vlastně jen ulehčení pro člověka. Kompilátor v obou zápisech vidí ukazatel na pole. Proto ve funkci, do které jsme poslali pole jako parametr, nemůžeme zjistit velikost pole, protože se jedná pouze o ukazatel na pole a ne o pole jako takové.

Ukazatel na funkci

V c++ můžeme vytvořit ukazatel i na funkci. Nejčastěji se používá při posílání funkce jako parametr jiné funkce. Ukazatel na funkci se vytváří také pomocí * s tím rozdílem, že název funkce s * je uzavřen v závorkách.

```
// pointer to functions
#include <iostream>
using namespace std;

int addition (int a, int b)
{ return (a+b); }

int subtraction (int a, int b)
{ return (a-b); }

int operation (int x, int y, int (*functocall)(int,int))
{
    int g;
    g = (*functocall)(x,y);
    return (g);
}

int main ()
{
    int m,n;
    int (*minus)(int,int) = subtraction;

    m = operation (7, 5, addition);
    n = operation (20, m, minus);
    cout <<n;
    return 0;
}
```